

Ο κόσμος είναι ανυπόμονος*

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΟΥ TADEUSZ MAZOWIECKI
ΣΤΟΥΣ JOHN BORRELL ΚΑΙ TADEUSZ KUCHARSKI

ΕΡ.: Σαν μέλος της Αλληλεγγύης, φυλακισθήκατε από την κυβέρνηση, το 1982, για ένα χρόνο. Σκεφθήκατε ποτέ ότι θα φθάνατε εδώ, να είσθε δηλαδή καλεσμένος εδώ σαν Πρωθυπουργός της Πολωνίας;

ΜΑΖ.: (Γελώντας συγκρατημένα). Όχι, δεν το φαντάστηκα ποτέ, ούτε καν μια εβδομάδα πριν παρθεί η απόφαση. Και φυσικά όχι όταν ήμουν φυλακισμένος.

ΕΡ.: Τώρα που βρίσκεσθε στην εξουσία, ποιο είναι το μεγαλύτερο σας ενδιαφέρον;

ΜΑΖ.: Για να επιτύχει, η Κυβέρνηση χρειάζεται χρόνο. Αλλά ο κόσμος είναι πολύ ανυπόμονος με την απουσία των ευκολιών είναι πολύ ανυπόμονος με τις υψηλές τιμές. Ο κόσμος περιμένει γρήγορα αποτελέσματα.

ΕΡ.: Η Δύση δίνει αρκετά χρήματα στην Πολωνία;

ΜΑΖ.: Αυτό που χρειαζόμαστε τώρα αμέσως είναι η άμεση βοήθεια. Και μια γρήγορη βοήθεια είναι διπλά πολύτιμη. Πρώτα απ' όλα, θέλουμε αρωγή στο χρέος μας, ύστερα οικονομική βοήθεια για συγκεκριμένα σχέδια κάτι που θα βοηθούσε στην ανάπτυξη της οικονομίας μας. Νομίζουμε ότι η Δύση καταλαβαίνει ότι εάν δεν επιτύχουμε, ο κόσμος επίσης θα έχει αποτύχει σε κάτι που είναι σημαντικό. Αλλά δεν παραμένουμε μόνον στην άμεση βοήθεια. Επιδιώκουμε επίσης μακροχρόνιες οικονομικές σχέσεις. Ακόμη και εάν, ένας συνεταιρισμός μεταξύ Δύσης και Πολωνίας, δεν

* ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΤΕΤΡΑΔΙΩΝ

Η συνέντευξη πρωτοδημοσιεύτηκε στο περιοδικό «Time», 11 Σεπτεμβρίου 1989. Την συνέντευξη πήραν ο διευθυντής του ανατολικοευρωπαϊκού γραφείου του «Time» John Borrell και ο ανταποκριτής του στην Βαρσοβία Tadeusz Kucharski.

είναι σήμερα ισότιμος, αύριο θα καταλήξει να είναι επικερδής για την Δύση.

ΕΡ.: Τώρα που η Αλληλεγγύη βρίσκεται στην Εξουσία, υπάρχουν ρωγμές στην οργάνωση που αναπτύσσεται;

ΜΑΖ.: Για πολύ καιρό, στην Πολωνία, οι αρχές κήρυτταν μια ψεύτικη θεωρία ομοφωνίας, και η αντιπολίτευση εμποδίζε τις διαφοροποιήσεις μέσα της από το φόβο μήπως αποδυναμωθεί. Τώρα προχωρούμε προς την ομαλοποίηση. Φυσικά υπάρχουν διαφορετικές ομάδες συμφερόντων μέσα στην Αλληλεγγύη και από αυτό το μεγάλο κίνημα θα αναδυθούν σίγουρα νέα πολιτικά κόμματα. Αυτό θα ακολουθήσει την φυσική πορεία του.

ΕΡ.: Όστε δεν είναι κακό να αναδυθούν νέα πολιτικά κόμματα;

ΜΑΖ.: Κινούμενοι προς γεγονότα που αποτελούν μια φυσική κατάσταση είναι καλό πράγμα.

ΕΡ.: Πιστεύετε ότι ο Λεχ Βαλέσα θέλει να ξεφύγει η Πολωνία από το περιθώριο;

ΜΑΖ.: Έχω ένα υψηλό σεβασμό για το πολιτικό ένστικτο και την ωριμότητα του Λεχ Βαλέσα και για την ικανότητά του να παίρνει πρωτοβουλίες. Είχαμε πάντοτε καλή συνεργασία. Πάντοτε σεβαστήκαμε ο ένας τη γνώμη του άλλου. Νομίζω ότι η σχέση αυτή θα συνεχισθεί.

ΕΡ.: Τελείωσε ο Κομμουνισμός στην Πολωνία;

ΜΑΖ.: (Ένα βαθύ συγκρατημένο γέλιο, μετά μια μακρά παύση). Η αλλαγή που συντελεί-

ται σήμερα δεν θα ήταν δυνατή χωρίς την υποστήριξη των μελών του Κομμουνιστικού Κόμματος. Δικαιούνται εμπιστοσύνης για να αρχίσουμε τις συζητήσεις της στρογγυλής τραπέζης τον περασμένο χρόνο. Αυτά τα μεταρρυθμιστικής σκέψης κομματικά μέλη πλήρωσαν υψηλή τιμή γι' αυτό στις κοινοβουλευτικές εκλογές του περασμένου Ιουνίου. Έτσι συμβαίνει μερικές φορές στην πολιτική και την ιστορία, εκείνοι που πληρώνουν δεν είναι εκείνοι που φταίνε. Είπα στον Πρόεδρο Βόιτσεκ Γιαρουζέλσκι την περασμένη εβδομάδα ότι η επιτυχία της κυβερνήσεώς μου θα εξαρτηθεί από την βοήθειά του. Δεν νομίζω πως ο κομμουνισμός θα εξαφανισθεί, αλλά πιστεύω ότι θα υποστεί μετατροπές.

ΕΡ.: *Ο κομμουνισμός, θα παίξει ρόλο στο μέλλον της Πολωνίας;*

ΜΑΖ.: Παρακαλώ, είμαι ο Πρωθυπουργός μιας Κυβέρνησης. Μπορώ να απαντήσω στις ερωτήσεις σας σαν Πρωθυπουργός, αλλά όχι σαν ιδεολογικός προφήτης. Μόνον με ενωμένες προσπάθειες μπορούμε να κυβερνήσουμε την Πολωνία στο μέλλον. Όποιος δεν αναλάβει αυτό το καθήκον, έχει την αυτοκτονία στο νου του. Πρέπει να έχει ελπίδες για το μέλλον.

ΕΡ.: *Θαυμάζετε τον Μιχαήλ Γκορμπατσώφ;*

ΜΑΖ.: Ναι, ναι. Τον θεωρώ έναν πολύ θαρραλέο και σημαντικό ηγέτη που κάνει μεγάλα πράγματα.

ΕΡ.: *Το δημοκρατικό πείραμα της Πολωνίας θα ήταν αδύνατο χωρίς αυτόν;*

ΜΑΖ.: Ναι. Αυτός είναι ένας πολύ σημαντικός παράγων.

ΕΡ.: *Είσαστε ο διευθυντής τις εφημερίδας της Αλληλεγγύης. Η πολιτική είναι σκληρότερη από την δημοσιογραφία;*

ΜΑΖ.: (Γελώντας συγκρατημένα). Εσείς τι νομίζετε;

ΕΡ.: *Συγγνώμη, αλλά δεν υπήρξα ποτέ Πρωθυπουργός.*

ΜΑΖ.: Όμως ο καθένας κουβαλάει μια στραταρχική ράβδο στο γυλιό του. Σαν διευθυντής, δεν ψάρευα αισθησιακές ιστορίες. Πάντα είχα συνείδηση των πολιτικών ευθυνών της εφημερίδας μου κι έτσι δεν αισθάνομαι στενόχωρα αλλάζοντας δουλειές. Φυσικά είναι διαφορετικό να είσαι διευθυντής μιας εφημερίδας με 500 χιλιάδες φύλλα κυκλοφορία από το να είσαι Πρωθυπουργός. Πρώτα αισθάνθηκα σαν να είχανβάλει ένα μεγάλο βράχο επάνω στους ώμους μου. Κάποιος έγραψε ότι στην διάρκεια της επικυρωτικής ψήφου, έμοιαζα σαν καταδικασμένος που περίμενε να περάσει η καταδίκη του. Όταν είδα τον εαυτό μου στην τηλεόραση, είδα έναν ξένο. Μόνον τώρα αρχίζω να αναγνωρίζω τον εαυτό μου στην εικόνα που εμφανίσθηκε στην τηλεόραση.

ΕΡ.: *Εάν είχατε μόνον μία επιθυμία, ποια θα ήταν; Θα ήταν να κοιμώσαστε πιο πολύ, να ξοδεύατε περισσότερο χρόνο με την οικογένειά σας, να πάρει δισεκατομμύρια δολλάρια βοήθειας η Πολωνία;*

ΜΑΖ.: Ναι, ασφαλώς θα μου άρεσε αυτό (γελώντας συγκρατημένα).

ΕΡ.: *Το τελευταίο;*

ΜΑΖ.: Θα είχα δύο επιθυμίες. Αναφέρατε την τελευταία και να μπορούσα να πάω στο δάσος και να περνάω όλη την ημέρα μου εκεί μέσα.

ΕΡ.: *Για να σκεφθείτε;*

ΜΑΖ.: Για να ξεκουραστώ.

Μετάφραση: Θεόδωρος Μπενάκης